

University students' views on listening skills

Lisans öğrencilerinin dinleme becerisi üzerine görüşleri

Filiz Mete¹
Bilge Bağcı Ayrancı²

Abstract

The problem of listening to the course for students are experienced at every stage of education. Even though there are many studies about the importance and necessity of listening, it is rarely encountered the studies about focusing on the reasons behind the students listening and offering suggestions. Books are discussed the factors which preventing listening in sections. The aim of this study is to determine the reasons for not listening as the focus on listeners. The study was conducted using focus group method. The participants of the study is composed of university students that observed have listening problems in courses. Thus 5 groups formed from 27 university students considering to their grades and prepared semi-structured interview was used in negotiations. 6 main themes of the meeting participants; students, teachers, content, environment, speed, time of questions were asked. The answers obtained during the interview was recorded. It took 45-60 minutes of talk time for each group. The students were the most opinions reported about student and content topics for the reason of not listening. As a result listening barriers due to the students rate is 22.22% for need to fun. 25.92% of the participants reported the reasons of not listening that content is boring and couldn't relate the real life. 18.51% of the participants

Özet

Eğitimin her aşamasında öğrencilerin anlatılanı dinlememe sorunu yaşanmaktadır. Dinlemenin önemi ve gerekliliğini araştıran pek çok çalışma mevcut olsa da öğrencilerin neden dinlemediği konusuna eğilen ve çözüm önerisi sunan araştırmaya nadir olarak rastlanmaktadır. Dinlemeyi engelleyen faktörler konusu, kitaplarda bölüm olarak ele alınmaktadır. Dinleyen odaklı olarak dinlememe nedenlerinin belirlenmesi, bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışma odak grup görüşmesi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın katılımcıları, ders sürecinde dinleme sorunları yaşadığı gözlemlenen lisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu bağlamda, belirlenen 27 katılımcıyla sınıf düzeyi dikkate alınarak 5 grup oluşturulmuş ve görüşmede kullanılmak üzere hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Görüşmede katılımcılara 6 ana tema; *öğrenci, öğretmen, içerik, ortam, hız, süre* kapsamında sorular sorulmuştur. Görüşme süresince elde edilen cevaplar kayıt altına alınmıştır. Görüşme süresi her grup için 45-60 dakika sürmüştür. Dinleyememe nedeni olarak öğrenciler en fazla *öğrenci* ve *içerik* temaları kapsamında görüşler bildirmişlerdir. Dinleyiciye bağlı dinleme engellerini belirleyebilmek için hazırlanan görüşme sorularından ortaya çıkan sonuca göre en yüksek oran % 22.22 ile canı sıkıldığı için

¹ Assist. Prof. Dr., Bülent Ecevit University, Faculty of Education, filizmetehoca@gmail.com

² Assist. Prof. Dr., Bozok University, Faculty of Education, bilgebagci83@hotmail.com

reported about the teachers that teachers couldn't attract the attention so they wouldn't listen to the course. And 18.51% of the participants reported that The most important issues affecting the process of listening to lectures negative is being crowded classrooms. no view is specified by the participants under the themes of speed and time.

Keywords: Listening, listening training; listening barriers; barriers of university students listening.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

dinleyemediği olmuştur. % 25.92 oranında katılımcı da anlatılan içeriği sıkıcı bulduğu ve gerçek hayatla bağdaştıramadığı için dinlemediğini bildirmiştir. Öğretmenle ilgili ise % 18.51 oranında katılımcı, öğretmenin sınıfta dikkatleri konuya çekemediğini ve bu yüzden dinlemediklerini bildirmiştir. Öğrencilerin % 18.51'i ise sınıfın kalabalık olmasının ders dinleme sürecini olumsuz etkileyen en önemli sorun olduğunu belirtmiştir. Katılımcılar tarafından dersi dinlememe konusunda sorun olabilecek hız ve süre temaları kapsamında hiçbir görüş belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Dinleme; dinleme eğitimi; dinleme engelleri; lisans öğrencilerinin dinleme engelleri.

GİRİŞ

Dil, kişinin fiziksel yeterlik bakımından doğuştan getirdiği, çevresel faktörlerle gelişen, eğitimle derinleşen, kişinin hislerini ve düşüncelerini anlatmasına bunun yanında uyarıları anlamasına yardımcı olan bir iletişim aracıdır. İnsanın sosyalleşmesi, hayatta başarılı olması açısından dilin önemi çok büyüktür. Dil, bireye bir topluma ait olma hissi ve kendini ifade edebilme becerisi kazandırır. Psikolojik olarak da dil yeterliliği özgüveni beraberinde getirir. Kişinin diğer bilim dallarındaki başarısı da bir anlamda dile dayanır. Çünkü dil anlama ve anlatma becerilerini içinde barındırır. Çok okuyan ve çok dinleyen insanların anlatma becerileri gibi düşünme becerileri de daha güçlü olacaktır. Bu bağlamda sosyal bir varlık olan insan için dil, hayatı bir önem taşımaktadır.

Çocukta zihinsel gelişimin hızlı olduğu dönem ilk üç yıldır. Gelişimin yaklaşık yüzde sekseni bu yıllar içerisinde tamamlanır. Bu yıllarda çocuğun davranışları düzenli bir şekilde gelişir. Ancak dünyaya geldiği andan itibaren farklı dönemler geçiren çocukların sırasıyla geçirdiği her dönemin özelliklerine göre dil gelişimi yönünden benzer hususiyetler sergilemediği bilinmektedir (Temizyürek vd., 2007:3-5)

Dil, kavramları belirten bir göstergeler dizgesidir (Saussure, 2001:38). Dilbilim Terimleri Sözlüğünde Vardar (2002:71) dili, belli bir insan topluluğuna özgü, çift eklemli sesli göstergeler dizgesi olarak tanımlamaktadır. Aksan'a göre ise dil; düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü çok gelişmiş bir dizgedir (Aksan, 2007:55). Kaplan (1985:43) dili, duygu ve düşüncüyü insanlara aktaran bir araç olduğu için insan topluluklarını amaçsız bir yığın ve kitle olmaktan kurtaran, aralarında duygu ve düşünce birliği olan bir "millet" hâline getiren değer olarak tanımlar. Ergin'e göre ise dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli

bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir (Ergin, 2007:3). Ekmekçi'ye (1991) göre; aynı kültürü paylasan bir sosyal grup tarafından, iletişim amacıyla kullanılan ve rastgele, nedensiz seçilmiş ses sembollerinden oluşan bir sistemdir dil (Ekmekçi, 1991:23). Onan (2005) dili şöyle tanımlamıştır: Dil; son derece karmaşık bir sistem olan beyinde oluşup, insan zihnini, zamanın üç boyutunda mevcut olan her şeye doğru, onu kullanan bireylerin uzlaşımlarıyla oluşturulan ses, anlam ve biçimlerden örülmüş yapısal birimler eşliğinde; okuma, yazma, dinleme ve konuşma yoluyla tetikleyebilme gücüne sahip her yönüyle sistematik, insanî bir yetidir. (Onan, 2005:9). Humboldt'a göre dil ise, bir ulusun kültür düzeyini gösteren en iyi araçtır ve düşünceyi tamamlayan, onu varabileceği son aşamaya ulaştıran bir olgu, aynı zamanda insanları düşünen birer varlık olarak gösteren yeteneğin gelişmesidir (Akt: Akarsu, 1998:40). Edward Sapir'e göre de; isteyerek üretilen semboller sistemi vasıtasıyla duygu, düşünce ve istekleri bildirmekte kullanılan tamamen beşerî ve bilinçli bir yöntemdir, dil (Akt. Ünal, 2005:2). Özbay'a (2008) göre, dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan en yaygın ve en güçlü araçtır ve bu araç, hayatın hemen bütün alanlarında çeşitli düşünceleri, duyguları, tutumları, inançları, değer yargılarını anlama ve anlatmada; yaşanan olaylarla ilgili bilgileri, kültür birikimini aktarmada kullanılmaktadır (Özbay, 2008:2).

Dil becerileri anlama ve anlatma olarak ikiye ayrılmakta ve anlama; dinleme ve okuma becerilerini anlatma ise; konuşma ve yazma becerilerini kapsamaktadır. Dinleme ve konuşma becerileri bireyin doğumundan itibaren ek bir çabaya gerek kalmaksızın olağan büyüme ortamında kendiliğinden gelişmeye başlayan becerilerdir. Yıllar boyu eğitim dönemi bireyin okuma ve yazma becerilerinin gelişimine daha fazla ağırlık verilmiştir. Böylece eğitim sürecinde dinleme ve konuşma eğitimi doğru olmasa da, doğal olarak ihmal edilmiştir. Günümüzde konunun eksikliği anlaşıldığından Türkçe öğretim programlarında dört dil becerisinin gelişimi de kazanımlar arasında neredeyse eşit sayılabilecek seviyede yer almaktadır.

Dinleme becerisi, fiziksel olarak işittiğimiz bilgilerin beynimizde anlamlandırılması olarak tanımlanabilir. Anlama ve anlatma becerilerinden anlama becerisi içerisine giren dinleme becerisinin diğer becerilerden kesin olarak ayrılmayacağını vurgulamak gerekir. Çünkü dinleme becerisi konuşma becerisini de etkiler. Okuma becerisi de dinlediklerini yorumlama bakımından dinleme becerisini etkileyecektir. Dinlediklerini yazma konusunda da dinleme becerisi ve yazma becerisi karşılıklı olarak birbirini etkileyecektir. Bu bakımdan bir dil becerisinin gelişimi dolaylı olarak diğer dil becerilerini de etkileyecektir.

Dinleme becerisinin daha anne karnındayken gelişmeye başladığına dikkat çeken çalışmalar mevcuttur. İlk kazanılan dil becerisi olduğundan dolayı diğer dil becerilerine etkisini kabul etmek de yerinde olacaktır. Dinleme, diğer dil becerilerinin kazanılmasında da anahtar beceri niteliğindedir (Doğan, 2012:4). Ayrıca yapılan araştırmalar dinleme becerisinin en çok ve en sık kullanılan dil becerisi olduğunu göstermektedir.

Öğrenmeye giden en temel yol dinleme becerisine bağlıdır. Dinleme becerisi, okulun her kademesinde öğrenciyi etkileyecektir. Çünkü düz anlatım yöntemi başta zamandan tasarruf olmak üzere bilginin hızla aktarılmasından dolayı en fazla ihtiyaç duyulan yöntemdir. Bu bağlamda bütün öğrenme alanlarını etkileme gücüne sahiptir. Bunun yanında, birey olarak hayatın her aşamasında

dinleme becerisinin yeterliliği kişinin hayat kalitesini etkilemektedir. Bu beceriyi geliştirebilecek en uygun alan ise elbette Türkçe öğretimi alanı olacaktır.

Özbay (2005), dinleme becerisinin geliştirilmesi için eğitimcilere şu etkinlikleri önermektedir:

- Metin okuma çalışması yaptırılmalıdır. Öğretmen metni okurken öğrenciler kendilerine verilmiş olan metinle ilgili soruları cevaplar.
- CD, kaset gibi teknolojik imkânlardan yararlanılmalıdır.
- Ne ne, ya ya gibi çeşitli dil kalıpları dinletilerek öğretilebilir.
- Dramatizasyona yer verilebilir.
- Kulaktan kulağa gibi oyunlar geliştirilebilir.
- Yanlış bir metin dinletilerek düzeltilirilebilir.
- Dinleme eğitimi küçük yaştan başlayıp her kademedeki okulda sürmelidir.
- ELVES yöntemi gibi değişik yöntemlerden faydalanılabilir (Özbay, 2005:135).

Baş (2002) da dinleme eğitimi için bazı etkinlikler önermektedir:

- Yüzümüzdeki ifadeler üzerine dinleme etkinlikleri
- Çevremizdeki güzellikler üzerine dinleme etkinlikleri
- Bu ne sesi?,
- Telefon konuşması,
- Adres sorma vb. konularında dinleme etkinlikleri.

Problem

Dinleme becerisi, anne karnında oluşan ve dünyaya geldiğimiz andan itibaren gelişen bir dil becerisidir. Öğrenebilmek için anlamak ve anladığını anlatabilmek önemlidir. Eğitim öğretim ortamında en fazla kullanılan yöntem, anlatma yöntemidir. Bu bağlamda, anlatılanı anlayabilmek ise gelişmiş bir dinleme becerisini gerekli kılar. Bireyde dinleme becerisini geliştirme çalışmaları, eğitim kurumlarında küçük yaşlarda başlar. Ancak pasif bir eylem gibi görünse de dinlemek zannedildiği kadar kolay bir etkinlik değildir. Dinlemeyi etkileyen çok boyutlu değişkenler mevcuttur. Öğrenciler neden dersi dinlemez, sorusunun cevabı eğitim öğretim alanında en önemli sorunları aydınlayabilecek güçte ancak bir o kadar da karmaşıktır. Bu nedenlerin ortaya çıkarılması, dinlemeye engel faktörlerin belirlenerek eğitim sürecinin iyileştirilmesine yardımcı olacaktır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; etkili öğretim ortamı yaratabilmek için gerekli olan, ancak lisans öğrencilerinin dinleme sürecini olumsuz etkileyen unsurların, öğrencilerin iç dünyasına girerek onların anlatımıyla ortaya çıkarılmasıdır. Bu unsurların somutlaştırılarak ortaya konulması, dinleme probleminin çözümü için daha gerçekçi önerilerde bulunmayı sağlayacaktır.

Sınırlılıklar

Araştırma, 2015-2016 öğretim yılında 2, 3 ve 4. sınıftaki 27 lisans öğrencisi ile sınırlıdır. Lise öğreniminden henüz üniversite öğrenimine geçip adaptasyon sürecinde olduğundan dolayı lisans 1. sınıf öğrencileri çalışmaya dâhil edilmemiştir. Konu, “lisans öğrencilerinin anlatılan dersi dinlememe nedenleri” hakkındaki öğrenci görüşleri ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, verilerin toplanması ve analizi hakkında bilgiler verilecektir.

Araştırma Deseni

İnsan sosyal bir varlıktır ve zaman, mekân, bireye göre değişen duygu ve düşünceleri vardır. Bu araştırmada, lisans öğrencilerinin ders dinlemesini etkileyen faktörlerin detaylı ve ayrıntılı incelenerek nedenlerin ortaya çıkarılması için en uygun yöntem olduğu düşünülen odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Böylece motive edici ve güvenilir bir ortamda, öğrencilerle birebir görüşerek “neden dersleri dinlemedikleri” doğrudan onlara sorulmuştur. Böylece öğrencilerin konuyla ilgili görüşlerinin belirlenmesi amacıyla nitel araştırma süreçleri işe koşulmuştur. Odak grup görüşmesi ile toplanan veriler betimsel içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Odak grup görüşmesi tekniği, sınırlı sayıda (6-8) katılımcının belirli bir konu hakkında duygu, düşünce, izlenim, beklenti ve tutumlarını karşılıklı etkileşim içinde tartıştığı, derinlemesine veri toplamaya imkân veren bir teknik olduğu için tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evrenini, Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Görüşmeler, katılımcı zenginliği oluşturabilmek ve farklı görüşler alabilmek öğrencilerin sınıflarına göre gruplandırılmıştır. Katılımcılarının seçiminde, bölüm öğretim elemanlarının en az bir dönem sorumlu olduğu derslere katılan ve ders sürecinde dinleme sorunu yaşadığı gözlemlenen öğrenciler belirlenerek davet edilmiştir. Ancak, belirlenen 19 erkek, 9 kız olmak üzere toplam 28 öğrencilerden 27 kişi görüşmeye katılmaya gönüllü olmuş, 1 erkek öğrenci ise görüşmeye gelmemiştir. Böylece odak grup görüşmeleri toplam 27 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Görüşme tekniğinin kullanıldığı çalışmalarda temel amaç çalışılan örneklemden elde edilen bilginin örneklemin temsil ettiği evrene genellemesi değil, tersine çalışılan kişilere benzer ya da aynı özellik gösteren kişilere genellemesidir (Schofield, 1990:226; Akt. Türnüklü, 2000: 548). Böylece sınırlı sayıda katılımcı ile derinlemesine çalışarak elde edilen sonuç genelleştirilerek benzer ya da aynı özellikteki öğrencileri anlamak ve dinleme engellerini ortadan kaldırmak için kullanılabilir. Bu bağlamda 27 öğrenciden sınıf düzeyine göre 2. sınıflardan 1, 3. sınıflardan 2, 4. sınıflardan 2 grup oluşturulmuş ve en az 5, en fazla 6’şar kişilik görüşmeler yapılmıştır.

Tablo 1. Demografik Özellikleri

	Katılımcı sayısı	Sınıf
GK	5	2
GK	10	3
GK	12	4
Toplam	27	

* GK=Görüşme katılımcısı

Verilerin Toplanması

Görüşme formları oluşturulurken dinleme becerisi ile ilgili alan yazın araştırılmıştır. Böylece odak grup görüşmeleri öncesinde araştırmacılar tarafından tespit edilen kapsam çerçevesinde yarı yapılandırılmış sorular hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık, görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 1999:283). Çalışmanın geçerliği ve güvenilirliği ile ilgili, hazırlanan görüşme formları uzman görüşüne sunulmuş ve formun dinleme engellerini gruplandırabilecek ve sorunları ortaya çıkarabilecek nitelikte olduğu yönünde onay alınmıştır. Daha sonra pilot uygulama ile 4 kişilik bir grupta test edilmiş ve elde edilen sonuç araştırmacılar tarafından incelenerek forma son şekli verilmiştir. Uygulama sonrası ise kayda geçirilen görüşmeleri iki araştırmacı ayrı ayrı kodlamış ve sonuçlar karşılaştırılmış, fikir birliğine varılmıştır. Görüşmeler esnasında temalara bağlı soruların cevaplanmasındaki diğer soruya cevap olacak ifadeler ayrıştırılarak soru bağlamında değil cevap bağlamında gruplandırılmıştır.

Sorular hazırlanırken dinlemeyi etkileyen faktörler Özbay'ın (2009) gruplandırmasına göre ele alınmıştır:

1. Dinleyiciye bağlı faktörler
2. Öğretmene/Konuşmacıya bağlı faktörler
3. Konuşmanın/Dersin içeriği
4. Dinleme ortamı
5. Dinleme-anlama hızı
6. Dinleme süresi.

Bu gruplandırma temel alınarak 6 ana tema için alt sorular sorulmuştur. Her bir konu alanına ilişkin sorulacak soruların 3-4'ü geçmemesine (Yıldırım ve Şimşek, 2008) dikkat edilmiştir. Odak grup görüşme soruları sırasıyla *öğrenci, öğretmen, içerik, ortam, hız, süre* konularında hazırlanmıştır.

Odak grup görüşmeleri, araştırmacılar tarafından okudukları okulda ve belirlenen saatlerde yapılmıştır. Odadaki oturma düzeni katılımcıların, araştırmacının ve gözlemcinin birbirini görebileceği şekilde ayarlanmıştır. Katılımcılara demografik bilgilerini yazacakları formlar dağıtılmıştır. Görüşmelere geçmeden önce katılımcılara çalışma hakkında kısa bilgi verilmiş, bu görüşmelerin kullanılacağı yerler ve gizlilik şartları açıklanmış ve izin istenmiştir. Çalışma tamamen gönüllülük esasına göre gerçekleştirilmiştir.

Odak grup görüşmelerinde moderatörün (1. Araştırmacı) sorularına serbest tartışma şeklinde yanıt vermişlerdir ancak moderatör tüm katılımcıların görüşlerini ya da deneyimlerini paylaşımlarına özen göstermiştir. Görüşmenin akışı fazla sınırlandırılmadan yönergede yer almayan ancak konuyu derinleştirecek sorular sorulmuş ve araştırmacılar tarafından not tutarak görüşlerin kayda geçmesi sağlanmıştır.

Odak grup görüşmeleri 45-60 dakika sürmüştür. Dördüncü odak görüşmesinde verilerin tekrarlanması sıklaştığı için başka bir görüşme yapılmaması kararlaştırılmıştır. Her bir görüşmenin sözel verilerinin birebir yazılı dökümleri oluşturulmuştur. Elde edilen veriler betimleme analiziyle değerlendirilmiştir. Görüşme yönergesinde yer alan soruların konularına uygun olarak genel bir çerçeve içinde yapılan kodlama türüne (Yıldırım ve Şimşek 2008) göre veriler kodlanmıştır.

Kodlanan veriler, katılımcıların görüşleri ve kullanım sıklığına göre frekans ve yüzde olarak belirlenmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Öğrencilerle yapılan görüşmelerde, “ders dinleme konusunda engel oluşturan durumların belirlenmesi” için yarı yapılandırılmış görüşme formları ile veri toplanmıştır. Veriler, görüşme soruları sırasıyla; *öğrenci, öğretmen, içerik, ortam, hız, süre* temaları altında tek tek ayrıştırılmış ve incelenmiştir. Gerçekleştirilen toplam 27 katılımcının görüşme kayıtlarına göre öğrencilerden kaynaklanan dinleme engelleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Dinleyiciye bağlı faktörler

Öğrenciden kaynaklanan	f	%
Canı sıkılıyorsa	6	22.22
Zaten bildiğini düşünüyorsa	5	14.81
Uykusuzsa	4	14.81
Evini özlüyorsa	3	11.11
Hayal kurmaya başlarsa	3	11.11
Öğrenmeyi erteliyorsa	2	7.40
Toplam	23	

* Yüzdelere tablolardaki toplama göre alınmıştır.

Tablo 2’de dinleyiciye bağlı dinleme engellerini belirleyebilmek için hazırlanan görüşme sorularından ortaya çıkan sonuca göre katılımcılar canlarının sıkıldığını ve akıllarını veremediklerini belirtmiş ve en yüksek oran %25.92 ile eğlenme ihtiyacı duydukları ortaya çıkmıştır. Okulun bulunduğu çevre ve koşulların öğrencilerin beklentilerindeki üniversite hayatıyla uyuşmadığı gerçeği kabul edildiğinde eğlenme ihtiyacının bu kadar sık belirtilmesi ve dinlemeye engel olarak görülmesi doğal karşılanabilir. Üniversite ortamında eğlence ihtiyacını karşılayacak etkinliklerin yoksunluğu bu ihtiyacın ders sürecinde su yüzüne çıkmasına neden olmaktadır. Yaşlarına uygun sosyal faaliyetlere katılamayan öğrencilerin hiç değilse ders sürecinde ilgi çekici, eğlendirici çoklu öğrenme kaynakları beklentilerinin olduğu anlaşılmaktadır. Bu beklentinin karşılanamayışının, derslere yoklamalar için zorunlu olarak isteksiz katılmalarına yol açtığı söylenebilir.

GK2: *Sanki liseyi bitirmemişim gibi... Sırada otur, ders başlasın saatlerce ders dinle, not tut, sınava gir, yurda dön, yat uyu... Sıkılıyor insan...*

GK12: *Biraz gülsen niye gülüyorsun oluyor. Rezil oluyorsun. Ciddi ol biraz diye uyarıyorlar. Zaten bizi bekleyen ciddi bir sınav var işe girebilmek için... Biraz eğlensek ya bari öğrenciliğimizde...*

GK21: *Zaten yıllardır oturup dinliyoruz. Yapacak bir şey yok... Çok sıkıcı. Hiç eğlenceli değil...*

Öğrencilerin %14.81’i ise anlatılan konuyu zaten bildiklerini ve bu yüzden dinleme ihtiyacı duymadıklarını belirtmişlerdir. Bu durum, öğrencilerin ilk yıllarından sonra kendilerini konuya hâkim görme eğiliminde buldukları yanılgısına sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

GK8: *Biz bunları zaten biliyoruz... Bilmediğimiz konu olursa zaten bakar öğreniriz... Biz bu en kolay nasıl öğretebiliriz öğretseler...*

GK17: *Üniversite sınavında çok iyi yapmıştım... Bunları biliyorum ben diyorum, sıkılıyorum...*

GK20: *Bazı dersler hariç hep aynı şeyleri duyduğumuz için artık çekici gelmiyor...*

Uykusuzluğun ders dinlemelerini etkilediğini belirten ise %14.81 öğrenci olmuştur. Uykusuz kalma nedenleri sorulduğunda hepsinin öğrenci evlerinde kaldığı ve gece geç vakitlere kadar oturdukları belirlenmiştir. Ayrıca uykusuzluk sorunundan bahseden öğrencilerin hepsinin erkek olması ilginçtir.

GK23: *Eve git, bir şeyler ye, arkadaşlarla iki muhabbet dedin mi saat geç oluyor... Herkes uyumadan sen de uyuyamıyorsun... Sabah dersleri sadece imza için mecbur...*

GK26: *Yapacak fazla şey yok burada. Yurttaki arkadaşlar sık sık bize geliyor. Bilgisayarda oyun filan oynuyoruz, film seyrediyorum... öyle işte... geç vakte kadar oturuluyor tabi. Derste otur otur uykuyu basıyor tabi.*

Gerçekleştirilen toplam 27 katılımcının görüşme kayıtlarına göre öğretmenlerden kaynaklanan dinleme engelleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Öğretmene/Konuşmacıya bağlı faktörler

Öğretmenlerden kaynaklanan	f	%
Öğretmen dikkat toplayamıyorsa	5	18.51
Ses tonu uyutuyorsa	3	11.11
Öğrenci anlatıcıyı sevmiyorsa	3	11.11
Öğrencinin konuşmasını istemiyorsa	2	7.40
Konuyu çok uzatıyorsa	1	3.70
Toplam	14	18.51

Tablo 3 incelendiğinde %18.51 oranında

katılımcının öğretmenin sınıfta dikkatleri konuya çekemediğini ve bu yüzden dersi dinlemediklerini bildirdiği görülmektedir. Özbay'ın (2009:167) belirttiği gibi dinleme etkinliğinin amacına ulaşması, öğrencilerin fizyolojik-duyuşsal durumlarına ve ortama bağlı olduğu kadar öğretmenin; konuyu sunma biçimi, duruşu, jest ve mimikleri, ses tonu, bilgi birikimi ve dili kullanma becerisine de bağlıdır. Çoklu öğrenme ortamlarından uzak sürekli anlatma yöntemini kullanıp öğrencinin sessizce dinlemesini bekleyen öğretmen Özbay'ın (2009) deyişiyle öğrencilerin ilgilerini yorup dinlememeye neden olabilmektedir. Öğrencinin pasif dinlemeye zorlandığı bu durumun dinleme engeli oluşturduğu söylenebilir.

GK7: *Bazı öğretmenler hiç bevesli değiller ama belki de bıkmışlardır hep aynı şeyleri anlatmaya... yani anlattıklarının kendilerinin bile ilgisini çekmediği belli... o zaman bizim nasıl ilgimizi çeksın ki...*

GK9: *Öyle sıradan ve keyifsiz anlatıyor ki kendisi de mutsuz belli... Heyecanlı bir şey yok yani... Her zamanki şu söylemiş, bu böyleymiş gibi... Ses tonu hiç değişmez. Bir süre sonra kopup gidiyorsunuz yani...*

GK10: *Şu bir gerçek yalnız; yaşı kaç olursa olsun öğretmeni sevmeyeniz o dersi bir türlü sevmiyorsunuz... Mecburen dinlemeye çalışıyorsunuz ama sevdiğinizi hocanın dersi gibi olmuyor.*

GK24: *Tek maddede içeriğini anladığımız bir konuyu uzun uzun, örneklerin fazlalığıyla anlatılması çok sıkıcı...*

Gerçekleştirilen toplam 27 katılımcının görüşme kayıtlarına göre içerikten kaynaklanan dinleme engelleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: Konuşmanın/Dersin içeriğine bağlı faktörler

İçerikten kaynaklanan	f	%
Konular gerçekle örtüşmüyorsa	7	25.92
Anlatılan içerik sıkıcıysa	7	25.92
Çok önemli bilgiler değilse	4	14.81
Bölümü sevmiyorsa	3	11.11
Yeni bilgiler yabancı geliyorsa	2	7.40
Toplam	23	

Tablo 4'te belirtildiği gibi % 25.92 oranında katılımcı, anlatılan içeriği sıkıcı bulduğu için ve konuların gerçeklerle örtüşmediğini düşündüğü için dinlemediğini bildirmiştir. Görüşme yapılan öğrencilerin en fazla bu iki maddede aynı görüşte olması dikkat çekicidir. Buradan, öğrencilerin teorik bilgileri sıkıcı bulduğu ve gerçek uygulamalara yansımadığını düşündüğü anlaşılmaktadır. Ayrıca % 14.81 oranındaki öğrencinin anlatılan konuları önemsiz gördüğü için dinlemediğini belirttiği görülmektedir. Önemli önemsiz ayrımında öğrenci ve öğretmenin farklı kriterleri dikkate alması doğaldır. Bu durum öğretmen öğrenci arasındaki önem sıralaması farklılığı şeklinde yorumlanabilir. Ancak sonuçta lisans öğrencilerinin anlatılanları sıkıcı bulduğu, gerçek hayatla bağdaştıramadığı ve önemsiz gördüğü durumlarda dinlemediği belirlenmiş bir gerçektir. İsteddiği bölümde okumadığını bildiren %11.11 oranında katılımcının ise mecburen geldikleri bir ortamda dinlemeye isteksiz olması kabul edilebilir ancak üzücü bir durumdur.

GK1: *Bazı konular öyle sıkıcı ki patlıyor insan dinlerken. Tanımlar, yabancı yabancı isimler... O öyle demiş, bu böyle demiş... O onu yapmış, bu bunu yapmış... Dönüp dolaşıp aynı şeyler... Çok saçma geliyor insana.*

GK13: *Çoğu derslerde anlatılanlar fazla bilimsel... Öğretmen olunca işime yaramayacak çok teorik bilgi var.*

GK18: *Bazen öyle gereksiz bilgiler oluyor ki dinlemek gereksiz geliyor...*

Gerçekleştirilen toplam 27 katılımcının görüşme kayıtlarına göre ortamdaki dinleme engelleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Dinleme ortamına bağlı faktörler

Ortamdan kaynaklanan	f	%
Sınıf kalabalıkça	5	18.51
Sınıf havasızca	2	7.40
Okul lise gibiyse	1	3.70
Toplam	8	

Tablo 5'ten anlaşılabacağı gibi %18.51 oranında öğrenci, sınıfın kalabalık olmasının ders dinleme sürecini olumsuz etkileyen en önemli sorun olduğunu belirtmiştir. Bir katılımcı ise ortamın hayallerindeki amfiler gibi olmadığını, lisedeki sınıfı gibi olduğunu ve bunun ders dinlemesini olumsuz etkilediğini çünkü kendisini lisedeymiş gibi hissettirdiğini belirtmiştir.

GK3: *Okula gelince canım sıkılıyor. Çok kasvetli binalar. Hem sınıflar kalabalık ve gürültülü... Hocanın sesi gelene kadar 40 farklı ses geliyor kulağıma. Nasıl dinleyeyim ki...*

GK11: *Bazı dersler öyle kalabalık ki nefes alma sesleri bile uğultu yapıyor resmen. Bu kalabalıkta ben odaklanıp mümkün değil kendimi veremiyorum derse. Fısıltıyla konuşmalar bile gürültü yapıyor zaten sınıf küçük... Hocaların da boğazı ağrıyor arka sıralardan duyulsun diye bağmaktan. Çok kalabalık dikkat dağılıyor ister istemez bu hengâmede...*

GK27: *Sınıfa girince sanki eski sınıfıma girmişim gibi hissediyorum... Çıkışta dershaneye gideceğim üniversite sınavı için gibi... Hiç cazip değil, bevesim kaçıyor...*

SONUÇ

Bu çalışma ile lisans öğrencilerinin iç dünyasına girerek neden ders dinlemediklerine dair olaylara onların gözüyle bakıp anlama fırsatı oluşmuştur.

Görüşmeler, dinleyiciye bağlı dinleme engelleri kapsamında ele alındığında, 6 kişi canı sıkıldığından, 5 kişi anlatılanları zaten bildiğinden, 4 kişi uykusuzluktan, 3'er kişi ev özleminden ve hayallere daldığından, 2 kişi ise sonra öğrenirim nasıl olsa duygusundan dolayı anlatılanları dinlemediklerini ifade etmiştir. Aşılıoğlu'nun (2009) Türkçe öğretmen adaylarına göre derslerde karşılaşılan başlıca dinleme engelleri konusunda yaptığı anket çalışmasında da öğrencilerin sayıca önemli bir bölümünün (% 67), dersi dinlerken kişisel sorunların kafalarını meşgul ettiğinin ortaya çıktığı belirtilmektedir.

Bu çalışmadaki öğrencilerle yapılan görüşmelerde de dinlememe konusunda en sık dile getirilen nedenler dinleyiciye bağlı faktörler olduğu için bunlar kişisel sorunlar olarak görülebilir. Kantemir'in (1991) belirttiği gibi; haberleşmeyi hareket hâline getiren her ne kadar konuşmacı ise de, dinlemeyi iyi bilmeyen bir dinleyici eksikliği öncelikle kendinde aramalıdır. Bu görüş Özbay'ın (2009:157) konuşma veya konuşmacı ne kadar başarılı olsa da konunun anlaşılması dinleyene bağlıdır görüşüyle uyusmaktadır. Görüşme ifadelerinden ortaya çıkan sonuca göre; konular ilgilerini çekecek şekilde ve dinleme ihtiyacı uyandıracak biçimde ele alınsa bile ancak eğlenme, uyuma, ailelerini ziyaret gibi dinleyicilerin temel ihtiyaçlarının karşılanmasıyla etkili dinlemenin gerçekleşebileceği anlaşılmaktadır.

Öğrenciler için eğlenmek gibi temel ihtiyaçlarını karşılayacak sosyal etkinliklerin yeterli düzeyde olmaması ve yaş ortalaması düşünüldüğünde eğlenme ihtiyacının bu kadar sık belirtilmesi ve dinlemeye engel olarak görülmesi doğal karşılanabilir. Yaşlarına uygun sosyal faaliyetlere katılamayan öğrencilerin ders sürecinde de üniversitenin liseden farklı olmasını bekledikleri ve bu beklentinin karşılanamayışının, derslere yoklamalar için zorunlu olarak isteksiz katılmalarına yol açtığı anlaşılmaktadır. Derslerde eğlenceli etkinliklere yer verilmesinin öğrenci motivasyonunu artıracığı, dinleme becerisini geliştireceği ve böylece akademik başarıyı olumlu etkileyeceği söylenebilir.

Öğrencilerin anlatılan konuyu zaten bildiklerini ve bu yüzden dinleme ihtiyacı duymadıklarını belirtmeleri ise ilk yıllarından sonra kendilerini konuya hâkim görme yanılgısına sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Uykusuzluğun ders dinlemelerini etkilediğini belirten 4 öğrencinin hepsinin erkek olması ilginçtir. Uykusuz kalma nedenleri sorulduğunda hepsinin öğrenci evlerinde kaldığı ve gece geç vakitlere

kadar uyumadıkları belirlenmiştir. Bu bağlamda Üniversite dönemindeki yaşam düzeni düşünüldüğünde, ders programlarının çok erken saatleri kapsamayacak şekilde ayarlanması eğitim sürecini olumlu etkileyecektir.

Görüşmelerde öğretmene bağlı dinleme engelleri olarak ortaya çıkan sonuca göre 5 kişi öğretmenin dikkati toplayamadığını, 3 kişi ses tonunun tek düze olduğunu, 3 kişi öğretmeni sevmediğini, 2 kişi öğretmenin sınıfta öğrenciyi konuşturmadığını ve 1 kişi konuyu çok uzattığını ve bunların ders dinlemelerini etkilediğini bildirmiştir.

Bu durumda, eğer öğretim elemanı öğrencilerin bildiği ya da onlara öğrenemeyecekleri kadar güç gelen konular üzerinde duruyor ve ilgi de uyandıramıyorsa; öğrencilerin dinlememesini doğal karşılamak ve Françoise Dalto'nun "Okulda sıkılmak bir zekâ belirtisidir." sözüne hak vermek gerekmektedir (Aktaran Aşılıoğlu, 2009, alıntı: Ergin ve Birol, 2005). Bir konuşmacı ve anlatıcı olarak öğretmenin dikkati konuya çekememesi, merak uyandıramaması veya konuşmacı olarak ses tonunu ayarlayabilmek gibi niteliklere yeterli ölçüde sahip olamaması öğrencilerin dinlemelerini olumsuz etkileyecektir. Ayrıca konuşmacı tarafından konunun gereksiz yere uzatılması da dinleme sürecine olumsuz etki edecektir. Benzer şekilde Aşılıoğlu'nun (2009) çalışmasında uyguladığı bir anketi yanıtlayan öğrencilerin tamamına yakın bir kısmı (%93,8), anlatma süresinin uzun olmasının, sıkılmalarına neden olduğunu ve bu durumun dinlemeye engel oluşturduğunu belirtmektedir.

Doğan (2008) ise dinleme eğitimi ile ilgili yaptığı bir çalışmanın sonucunda; öğretmenlerin, öğrencilerine dinlemenin pasif bir durum olmadığından, aktif bir süreç olduğundan, dinleme anındaki zihinsel işlemlerden hareketle belirtmesinin öğrencilerin dinlemeye karşı motivasyonunu olumlu yönde etkileyeceğinden bahsetmektedir. Bu durum, yapılan görüşmelerde öğrencilerin belirttiği gibi öğretmenin öğrenciyi konuşturmadan sürekli anlatmasının dinlemeyi olumsuz etkilediğini desteklemektedir.

İçerik ile ilgili dinleme engelleri kapsamında görüşmelere göre 7 katılımcı, anlatılan içeriği sıkıcı bulduğu için, 7 öğrenci ise konuların gerçeklerle örtüşmediğini düşündüğü için dinlemediğini bildirmiştir. Görüşme yapılan öğrencilerin en fazla bu iki maddede aynı görüşte olması dikkat çekicidir. Buradan, öğrencilerin teorik bilgileri sıkıcı bulduğu ve gerçek uygulamalara yansımadağını düşündüğü anlaşılmaktadır. Bu sonuca dayanarak ders içeriklerinin zenginleştirilerek örnek uygulamalarla desteklenmesinin gerekliliği söylenebilir. Ayrıca 4 öğrencinin anlatılan konuları önemsiz gördüğü için dinlemediğini belirttiği görülmektedir. Önemli önemsiz ayrımında öğrenci ve öğretmenin farklı kriterleri dikkate alması doğaldır. Bu durum öğretmen öğrenci arasındaki önem sıralaması farklılığı şeklinde yorumlanabilir. Ancak sonuçta lisans öğrencilerinin anlatılanları sıkıcı bulduğu, gerçek hayatla bağdaştıramadığı ve önemsiz gördüğü durumlarda dinlemediği belirlenmiş bir gerçektir. Özbay'ın (2009) belirttiği gibi, anlamayı engelleyen veya dinlemeye yardım eden öğeler nasıl söylenildiği kadar ne söylendiğiyle de ilgilidir.

İstediği bölümde okumadığını bildiren 3 katılımcının ise mecburen geldikleri bir ortamda dinlemeye isteksiz olması kabul edilebilir ancak üzücü bir durumdur. İçerik ile ilgili anlatılanları sıkıcı buldukları ve gerçek hayatla bağdaşmadığını düşündükleri için dinlemedikleri, en sık dile getirilen nedenler olmuştur. Bu bağlamda Aşılıoğlu (2009) çalışmasının sonucunda katılımcıların

% 76,9'unun ilgi duymadıkları konularla ilgili anlatılanları dikkatle dinleyemediklerini belirlemiştir. Benzer şekilde, Başkan ve Deniz (2015) de ortaöğretim öğrencileriyle yaptıkları bir çalışmada öğrencilerin ilgi duymadıkları dersleri dinlemede sorun yaşadıkları sonucuna ulaşmıştır. Oysa öğrencilerin kendilerine anlatılanları sonuna kadar dinleyebilmeleri için, konuya ilgi duymaları gerekmektedir (Özbay, 2005).

Ortamdan kaynaklanan dinleme engelleri kapsamında görüşmelere göre sınıfın kalabalık olmasının ders dinleme sürecini olumsuz etkileyen en önemli sorun olduğunu belirten 5 öğrenci bulunmaktadır. 2 kişi sınıfın havasızlığından dinleyemediğini, 1 katılımcı ise ortamın hayallerindeki amfiler gibi olmadığı, lisedeki sınıfı gibi olduğunu ve bunun ders dinlemesini olumsuz etkilediğini çünkü kendisini lisedeymiş gibi hissettirdiğini belirtmiştir.

Dinlemeye dayalı bir etkinlikte süre uzadıkça dinleyenin dikkatini konu üzerine toplamada zorlandığı ve anlatılanlarla değil de başka şeylerle ilgilenmeye başladığı (Aşlıoğlu, 2009) bilinse de bu çalışmada dinleme-anlama hızı ve dinleme süresi ile ilgili sorularda engel oluşturduğu düşünülen hiçbir durum belirtilmemiştir. Çalışmanın sonucunda dinlemeye engel durumların doğrudan öğrenci bakış açısıyla ortaya koyulması, sorunun çözümünü için etkili öneriler geliştirilmesine yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

- Akarsu, B. (1998). *Wilhelm Von Humboldt'da dil - kültür bağlantısı*. İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK Yayınları.
- Aşlıoğlu, B. (2009). Türkçe öğretmen adaylarına göre derslerde karşılaşılan başlıca dinleme engelleri, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C.8, S.29, 45-63.
- Baş, H. Z. (2002). Drama yöntemiyle Türkçe eğitimi, Ankara: Uzerler Matbaacılık.
- Başkan, A., Deniz, E. (2015). Ortaöğretim öğrencilerinin ders içi dinleme sorunları (Malatya ili örneği), *Turkish Studies*, Volume 10/7, 179-196.
- Berker, B. (2013). Etkin dinleme eğitiminin dinlediğini anlama, okuduğunu anlama ve kelime hazinesi üzerine etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doğan, Y. (2008). İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin dinleme becerisini geliştirmede etkinlik temelli çalışmaların etkililiği, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Bahar, 6(2), 261-286.
- Doğan, Y. (2012). *Dinleme eğitimi*, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Ekmekçi, Ö. (1991). Türkçe ediniminde çekim eklerinin rolü. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(6):22-44.
- Ergin, M. (2007). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basın/Yayın/Dağıtım.
- Güneş, F. (2011). Dil öğretim yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 8, Sayı 15, 123 – 148.
- Kantemir, E. (1991). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kaplan, M. (1985). *Kültür ve dil*. Ankara: Dergâh Yayınları.
- Onan, B. (2005). İlköğretim ikinci kademe Türkçe öğretiminde dil yapılarının anlama becerilerini (okuma/dinleme) geliştirmedeki rolü. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özbay, M. (2008). *Türkçe özel öğretim yöntemleri I*. Ankara: Öncü Basımevi.
- Özbay, M. (2005). *Dinleme eğitimi*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Özbay, M. (2009). *Anlama teknikleri: II Dinleme eğitimi*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özdemir, E.(1983). Anadili öğretimi. *Türk Dili*, C. XLVII, S. 379-380 Temmuz-Ağustos, 18-30.
- Saussure, F. (2001). *Genel dilbilim dersleri*. (Çev.: Berke Vardar), İstanbul: Multilingual Yayınları.

- Temizyürek, F., Gürel, Z., Şahbaz, N. K. (2007). *Çocuk edebiyatı*, Ankara: Öncü Kitap Yayınları.
- Türnüklü, A. (2000). Araştırmalarda görüşme tekniği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Sayı:24, 543-559.
- Ünalın, Ş. (2005). *Dil ve kültür*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Vardar, B. (2002). *Açıklamalı dilbilim terimleri sözlüğü*. İstanbul: Multilingual Yabancı Dil Yayınları.
- Yıldırım, A, Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Extended English Abstract

Purpose of the Study

Language skills are divided into two; comprehension and explanation. Comprehension includes listening and reading skills and explanation includes speaking and writing skills. Listening and speaking skills evolve without effort in the natural growth environment from the birth of the human being. Years of training have given more emphasis to the development of the individual's reading and writing skills. So listening and speaking training in the course of education is naturally neglected. Whereas the investigations show that listening skills is the most and often used language skill and the most basic way to learn depends on your listening ability. Listening skills will affect the students throughout their education. Even though there are many studies about the importance and necessity of listening, it is rarely encountered the studies about focusing on the reasons behind the students listening and offering suggestions. Books are discussed the factors which preventing listening in sections. The aim of this study is to determine the elements that adversely affect the listening process to the university students by entering the inner world of the students. Interviews were held with students for this purpose. Putting these elements in concrete form will provide more realistic suggestions for solving the listening problems.

Methodology

The research is limited to 27 undergraduate students in grades 2, 3 and 4 in the 2015-2016 academic year. Focus group meetings were held because it was the most appropriate method in order to reveal the factors that affect the listening in detail. Thus, students' opinions about the reasons for not listening were taken with interviews. Qualitative research has been done. Data collected from interviews were analyzed by descriptive content analysis method. Interview questions were prepared for students, teachers, content, environment, speed, duration respectively.

Conclusion

According to the result of focus group interviews;

- if they are bored (f 6),
- if they think they already know (f 5),
- if they are sleepless (f 4),
- if they miss their house (f 3),
- if they start dreaming (f 3),
- if they postpone learning (f 2)

are the factors that prevent listening from the students. So the highest rate is 25.92% and they need to have fun. This lack of activities to meet the need for entertainment in the university

environment is the result. It is understood that the learners are expecting interesting, entertaining multiple learning resources in the course of study, if at all. It can be said that the inability to meet this expectation caused reluctance to listen.

About the teachers;

- if the teacher can not get attention (f 5),
- if the voice of the teacher brings sleep (f 3),
- if the student does not like the narrator (f 3),
- if the teacher does not want the student to speak (f 2),
- if the teacher tells the story too long (f 1)

are the factors that prevent listening from the teachers. A teacher's form of presentation, position, gestures and mimics, tone of voice, knowledge and skill of using the language are important. The ability to listen to the lesson is related to the qualifications of the teacher.

According to the students they couldn't listen to the lessons;

- if the subjects do not match the real life (f 7),
- if the describing content is boring (f 7),
- if the information is not important (f 4),
- if they do not like the department (f 3),
- if the new information is very strange (f 2)

are the factors that prevent listening from the course content. The rate of 25.92% of the participants reported that they did not listen because they found the content described boring and thought that the subjects did not match the facts. This result is quite interesting. Because they think that the informations are not realistic. So as a result when they thing that the information does not match real life and they feel it is boring and useless students do not listen to the lessons.

And about the educational environment;

- if the classroom is crowded (f 5),
- if the classroom is stuffy (f 2),
- if the school is like high school (f 1)

are the factors that prevent listening. 18.51% of the students stated that the crowd of the class is the most important problem that negatively affects the listening process.

But any opinion has been given related to the speed of listening-understanding and the listening time by the students.

Through this study, it was possible to understand the reasons why they did not listen to lessons by entering their inner world of university students. Determination of causes is important for solving problems. The university students explained at most that they do not listen to the lessons because they want to have fun, teachers can not get attention, the subjects do not match the real life and they are boring and the classes are crowded. As the problems are identified, the solution proposals can be improved.